

HET HEIL VAN IMMANUËL

door

DR. F.W. KRUMMACHER

DR. F.W. KRUMMACHER

Friedrich Wilhelm Krummacher werd op 28 januari 1796 geboren te Mörs bij Duisburg in het toenmalige Pruisen.

Zijn vader Friedrich Adolf Krummacher was daar rector van het gymnasium. In 1800 werd hij hoogleraar in de theologie in Duisburg. Zijn theologische werkzaamheid werd gekenmerkt door een afkeer van het rationalisme. In zijn prediking en werk legt hij getuigenis af van een bijbelse vroomheid. Hij is bekend door zijn werk “Parabeln” (1805). Maar meer nog dan door zijn theologische werken is hij door zijn prediking belangrijk geweest voor de Duitse gereformeerde kerken.

Zijn zoon Friedrich Wilhelm studeerde theologie in Halle en Jena. Hij werd in 1819 hulpprediker in de Duits Gereformeerde Gemeente te Frankfort aan de Main, vervolgens in 1823 predikant te Ruhrort, Gemarke bij Barmen (1825), Elberfeld (1834), en in 1847 van de Dreifaltigkeiskirche te Berlijn. Daar werd hij in 1853 ook benoemd tot hofprediker in Potsdam. Hij geeft hoog op van het kerkelijk en geestelijk leven van de gemeente in Elberfeld, waar ook vanaf 1848 Kohlbrügge predikant was van de Niederländisch-Reformierte Gemeinde. Krummacher heeft grote invloed uitgeoefend in de evangelische opwekkingsbeweging en werd één van de vaders van de vroege Duitse Kirchentage.

Hij was een begaafd prediker, van wie vele preken zijn uitgegeven, o.a. drie delen over “Elias der Thisbiter” (1828), die Felix Mendelssohn Bartholdy inspireerden tot het componeren van het oratorium Elias (1847). Daarnaast werden van Krummacher ook preken uitgegeven over Elisa (3 delen, 1840-1845), en het lijden van Christus (“Das Passionsbuch, der leidende Christus”, 1854). Hij kreeg ook bekendheid als dichter van evangelische liederen.

Kortom, een zeer begaafd dienaar in Gods Koninkrijk. Hij stierf in Potsdam op 10 december 1868.

De navolgende preek is genomen uit: “Nieuwe kerkredenen”, uitgegeven bij H. Höveker, Amsterdam 1850 (tweede herziene druk 1893), en overgebracht in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands.

-.-.-.-.-

HET HEIL VAN IMMANUËL

door

DR. F.W. KRUMMACHER

“Daarna toonde Hij mij Jozua de hogepriester, staande voor het aangezicht van de Engel des HEEREN; en de satan stond aan zijn rechterhand, om hem te weerstaan. Doch de HEERE zeide tot de satan: De HEERE schelde u, gij satan! Ja de HEERE schelde u, Die Jeruzalem verkiest; is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt? Jozua nu was bekleed met vuile klederen toen hij voor het aangezicht van de Engel stond.

Toen antwoordde Hij, en sprak tot hen, die voor Zijn aangezicht stonden, zeggende: Doet deze vuile klederen van hem weg. Daarna sprak Hij tot hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen. Daarom zeg Ik: Laat ze een reine hoed op zijn hoofd zetten. En zij zetten die reine hoed op zijn hoofd en zij trokken hem klederen aan; en de Engel des HEEREN stond daarbij”.

Zacharia 3 vers 1-5

Wie regeert over het grote rijk dat wij wereld noemen? Wie oefent de grootste macht uit? Wie voert het bevel, zelfs daar waar geen koning of keizer regeert? Wie brengt tot gehoorzaamheid, zonder de hulp van een sterk leger of een wet? Geen koning heeft ooit zijn onderdanen tot zo'n grote gehoorzaamheid kunnen brengen.

Aan wie hebben de regeringsleiders, naast God, te danken dat ze nog regeren kunnen? Aan wie danken zij dat de maatschappij nog niet verwordt tot een wetteloze, wanordelijke chaos? Wie bewaakt de grenzen van de zedelijkheid en de moraal? Wie voorkomt dat de wereld in een moordenaarshol verandert? U kent hem allemaal, die sterke, geweldige huisvriend.

Wie is in staat om zich helemaal aan zijn heerschappij te onttrekken? De stem van deze heraut wordt vaak overschreeuwd door de drukte van het dagelijkse leven en door het gebulder van de storm van emoties. Maar dan gaat hij, die zowel heerser en rechter, alsook uitvoerder van het vonnis is, zich wreken voor de majesteitsschennis. Vaak doet hij dat 's nachts. Als de beschuldigde op bed ligt, plaatst hij daar zijn rechterstoel, verdrijft de slaap uit zijn ogen en laat hem zien dat het leven ook een donkere kant heeft, die de beschuldigde verschrikt. Hoe vaak gebeurde het dat als de laatste geluiden van de dag waren verstorven, de sterren ernstig de hogere gevoelens van de overkant van het graf opwekten en u deden beven en sidderen? Ik denk dat het nu geen raadsel meer is over wie ik spreek. De naam van deze heraut is: het geweten!

Het feit dat we een geweten hebben bewijst dat er ongetwijfeld een levende God bestaat, en een zedelijke wereldorde. Dat voorspelt ons, dat er een groter en volmaakt oordeel volgen zal. “Wij moeten allen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een ieder wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad” (2 Kor. 5 vers 10).

Ja, die doffe donderslagen die hier soms uw hart raken zijn verboden van die grote en vreselijke dag. Hoe dan? Dat zult u nu horen uit het Woord van God.

Hoewel dit gezicht van de profeet voor u vast een bekend gedeelte zal zijn, ben ik er toch zeker van dat u zich de helft van de rijkdom van dit stukje nog niet hebt eigengemaakt. Het vormt een

beeld, vol rijke gedachten boven de ingang van deze heerlijke feesttijd. Overal schittert ons de gestalte van de Koning der ere tegemoet. Wij roepen hem het 'hosanna' toe. Overal zien we het purper van het wonderlijk krachtige bloed, waardoor wij gekocht zijn. Wat dat bloed vermag, zien we steeds duidelijker. We kunnen het niet in één uur overdenken. Daarom hebben we ons voorgenomen om slechts enkele hoofdpunten van de tekst uit te leggen.

We letten op de hogepriester Jozua:

1. Hoe hij wordt aangeklaagd.
2. Hoe hij wordt verdedigd.
3. Hoe hij met goddelijk sieraad wordt gekroond.

De Heere geve genadig Zijn Geest bij het Woord, opdat het ons ten leven zal zijn.

1. Zacharia is aan het woord, de wonderlijke profeet, die boven andere profeten bevoorrecht was. Hij voorzag vele duizenden jaren met zijn scherpe ziensblik de tijd waarin wij leven. Zijn blik hield niet op bij de kribbe of het kruis van Christus, maar zag helder de dingen die onze kinderen en kleinkinderen nog zullen beleven.

Het was een zeer bewogen tijd, toen Zacharia zijn mond opende om de uitspraken van de Heilige Geest door te geven. De Israëlieten waren nog maar kort geleden uit hun gevangenis in Babel teruggekeerd tot de verwoeste steden van hun zwaar geteisterde vaderland. Ze waren zich aan het voorbereiden om het verwoeste weer op te bouwen. Langzamerhand verhief Jeruzalem zich uit de puinhopen en op Gods bevel verrees uit de ruïnes van de oude tempel een nieuwe. De vorst Zerubbabel had hier al een begin mee gemaakt, met de hogepriester Jozua. Maar de herbouw van de oude erfenis ging gepaard met veel tegenslag en verdrukking. Het was echt wel hard nodig dat de Heere af en toe een woord van vertroosting liet horen. Zacharia was de mond van God, die de vriendelijke woorden van God als een tolk overbracht tot de vermoeiden. Daardoor kwamen uit zijn mond liefelijke, verkwikkende woorden. Hij kan terecht, net als Jesaja, een oud-testamentische evangelist genoemd worden. Wij worden na meer dan 2000 jaar nog verkwikt uit deze bronnen. Het was dan ook de wil van God dat hij niet alleen voor zijn tijdgenoten zou spreken. Overal, bijna zin voor zin, zien zijn woorden op de geschiedenis van Israël. Maar vooral het gedeelte dat we nu bespreken, heeft een veel ruimere betekenis en heeft onmiddellijk betrekking op ons en de dingen waaraan wij behoefte hebben..

Wat Zacharia ons in deze tekst meedeelt, is een visioen. God laat hem een belangrijke zaak zien. Niet in een droom, maar terwijl hij klaarwakker is, in de Geest. Zo, dat de profeet zeker weet dat het een verschijning van God is, en niet de gewone werkelijkheid. Door het geloof weet hij dat de Heere het hem openbaart.

Wat ziet hij nu? Hij ziet de hogepriester Jozua, die Israëls God op aarde vertegenwoordigt. Wij vinden het jammer dat we verder weinig gegevens over Jozua hebben. Hij schijnt op een zondige weg te hebben gedwaald en ook in Babel had hij de naam van de Heere vaak verloochend.

Daarom twijfelt het volk of God wel met hem is en hem de herbouw van de tempel wel zou laten lukken. Misschien heeft hij zich dat afgevraagd en ontbreekt het hem aan moed, zin en kracht om dit grote werk te doen. Daarom heeft hij, net als het volk, de toespraak van de vertroosting en bemoediging hard nodig. Het gezicht van Zacharia moet het gekwelde volk de nodige verfrissende drank brengen.

Wat is God trouw! Wat zorgt Hij met nauwkeurige aandacht voor de dingen die Zijn kinderen nodig hebben. Nog voordat zij laten weten wat de oorzaak is van hun zorg en verdriet, staat Hij

al gereed om te helen en te helpen. Wat zijn zij gelukkig die zo'n Heer tot hun God hebben. Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God, daarom nemen de mensenkinderen toevlucht onder de schaduw van Uw vleugelen.

Laten we nu zien hoe de hogepriester Jozua aan de profeet Zacharia wordt voorgesteld. Hij ziet hem gekleed in vuile kleren. Stel je voor, de hoogste en heiligste man van het volk, in vuile kleren. Wat zal de profeet vreemd gekeken hebben! Wat zal het volk verbaasd hebben gekeken toen Zacharia vertelde wat hij gezien had, want die bijzonderheid maakte het volk het volgende duidelijk: uw hogepriester, door wie jullie je offeranden tot God brengen, en die u met bloed en water uit het heiligdom besprenkelt, is zelf bevekt en onrein en heeft net als uzelf vergeving van zonden en verzoening nodig.

Op deze manier werd bij het volk de laatste resten van hun vertrouwen in de verheven dienaar van hun heiligdom geschokt. Maar het vertrouwen van hen die meer in hem meenden te zien dan een in zichzelf zwak en krachteloos voorbeeld of type van de toekomstige en alleen waarachtige Hogepriester en Middelaar, moest beschaamd worden.

In de Schrift wordt gestreden tegen het waanidee dat in een kerkgenootschap een priesterstand is, die wezenlijk verschilt van de gewone gemeenteleden. Zij zouden dichter bij God staan en meer van God gedaan krijgen dan de gewone leken. Zij zouden een soort middelaars zijn of een onderhandelaarsplaats innemen omdat ze heiliger zijn dan de gewone leden. Deze mening is een misvatting. De Schrift weet niet van menselijke middelaars. De één staat niet boven de ander. Zij zijn allen zondaren, onrein en schuldig. Ze zijn allen gelijk en de verdoemenis waard, daarom hebben ze net zo goed de verzoening nodig door de enige Jezus. In die Ene zijn ze net zo goed aangenaam voor God. Ze hebben een goddelijke volmacht om het heiligdom in te gaan en zich met de roep 'Abba' (Vader) aan de liefde van God vast te klemmen.

Al was het volk geschokt over de vuile kleren van haar hogepriester, het moest ook geschokt zijn. Al begon het te wanhopen aan de heiligheid van het hoofd van zijn kerk, ze moest er ook aan wanhopen. Al dachten ze, hoe moet zo iemand ons met God verzoenen? Dat was ook de bedoeling van het visioen. Het volk moest tot de erkenning komen: wij hebben een betere Middelaar nodig. Uitmendend! Zo is het doel bereikt, waartoe Jozua in vuile kleren in het visioen was getoond.

Van alles op deze aarde moeten we afzien. Niets is er wat ons heiligt. Alles moet door bloed gereinigd worden. Zie daarom af van alles wat op de aarde is. Zie af van alle priesters als tussenpersoon of middelaar, zowel verborgen in andere mensen als in onszelf. Niets of niemand kan ons echt helpen. Slechts in één is de reiniging, in de Bloedbruidegom aan het kruis. Maar de hogepriester in het Oude Testament was toch een beeld van Christus?! Jawel, maar dan ook niet meer dan een beeld. Was Jozua, toen hij met zijn vuile kleren werd voorgesteld, nog wel een beeld van Christus? Hield dat toen niet op? Zeker niet! Nu was hij het juist waarachtig en volledig. Want zeg mij, Wie werd tot zonde gemaakt voor ons? Op Wie deed God alle misdaden aanlopen? Wie getuigde ervan dat Hij gekomen was om Zijn leven te geven tot een losprijs voor velen? Op Wie wees Johannes, toen hij riep: Zie het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt? Maar, wij lopen op onze tekst vooruit. Op deze belangrijke, wonderlijke dingen komen we later terug.

Zo zien we dan Jozua, de hogepriester in zijn vuile kleren. Van nature zijn wij allen in zulke vuile kleren gekleed, hoe we ons ook met sieraden mooi maken, met welke mantels wij onze zonden ook willen bedekken.

We moeten onze vossen kwijttraken. Voor God helpt geen enkele vermomming. Voor Hem zijn die vossen een gruwel. Hij die harten en nieren¹ beproeft.

Laten we de vossen wegdoen, want ze branden op ons sterfbed als een vuur en hangen na de dood nog aan ons lichaam als gloeiende kolen. We hebben een afschuw van het doodskleed dat ons vandaag of morgen zal worden aangedaan, terwijl we niet in de gaten hebben dat we al veel afschuwelijkere kleren dragen: de rok die door het vlees besmet is; het kleed der ongerechtigheid. Dat is het kleed waarin we de eeuwige dood tegemoet gaan.

Zouden we niet sidderen? Daar is werkelijk reden voor. O God, hoe is het mogelijk dat de mens in deze gevangenskleren nog behoefte heeft aan allerlei gekheid, of met hoogmoed wil rondwandelen. Hoe blind is een natuurlijk mens! Hoe dom is een kind van Adam!

Maar wat moeten wij dan doen om het gevaar van de eeuwige dood te ontkomen? We moeten de wet van God toestemmen, als ze ons zondige bestaan en gedrag veroordeelt. Wij moeten erkennen dat we vuil, naakt en geheel ellendig zijn. Dan moeten we de weg van de hogepriester Jozua inslaan, want er is geen andere weg tot zaligheid dan deze. Jozua ging naar de Engel des HEEREN, dat is tot de Zoon van God, tot Christus de Heere. Deze is aan het oordeel overgegeven en Hij kan alleen van het oordeel bevrijden. Hij alleen!

Jozua staat voor Zijn aangezicht. Hoe? In vuile kleding voor de Heere. Ja, zo is het echt! Het kan zijn, dat hij eerst geprobeerd heeft op allerlei manieren om zichzelf schoon te maken. Maar er was geen zeep te vinden die dit vuil kon wegwassen, geen bijtende stof die deze vlekken kon wegnemen. Wat was dan het enige wat de arme man kon doen? Hij kon zich alleen op genade of ongenade overgeven aan zijn Rechter. Daar staat Jozua, wanhopend aan zichzelf en aan de hulp van de hele wereld; gebogen, verlegen en verslagen. Hier ben ik, zoals ik ben. Veroordeelt U mij, dan bent U rechtvaardig. Stuur U me naar de dood en de hel, wat zal ik antwoorden? Het is rechtvaardig! Doe met mij naar Uw wil. Maar als het mogelijk is, wees mij genadig. Vergeef mij en ontferm U over mij!

Hoort u dit, geliefden, kom zoals u bent. Aarzel niet, kom, open voor Hem de boeken van uw geestelijk faillissement. Wilt u zich schamen? Schaamt u over uw zonden. Maar schaamt u niet om met de arme Lazarus aan de deur van de rijke man te bedelen om de kruimels van genade. Als je jezelf oordeelt, zul je niet veroordeeld worden. Als je jezelf niet aanklaagt, zal een ander het doen. Kijk maar naar Jozua.

Wie staat er aan zijn rechterhand? Een vreselijk wezen. Zie hem trots kijken, alsof hij zijn prooi al verscheurd heeft. Het is de satan. Zijn bestaan wordt door de wereld geloofd. Dat ongelooft van de mensen is de sterkste ketting waarmee hij ze aan zich gekluisterd houdt en leidt naar zijn wil. Duizenden die trots rondlopen en verkondigen dat er geen duivel is, houdt hij vast in zijn greep. Aanklagen is zijn dagelijks werk. In de Bijbel wordt hij genoemd: de verklager der broeders. Hij is onvermoeibaar bezig om de gelovigen voor God en de mensen tot schande te maken. De zonde van de mensen is de enige rechtsgrond, waarom zij te veroordelen zijn. Hun misdaden zijn de grondslag van satans beschuldiging tegen hen. De zonden van de mensen zijn dan als het ware de zuilen waarop satans troon rust.

Hij twistte ook met de engel over het lichaam van Mozes en grondde zijn beschuldigingen op de overtredingen van de oude knecht van de Heere. Hij vindt steeds weer oorzaak van beschuldiging van Gods kinderen, door hen hun zonden voor te houden en hen zo mogelijk tot moedeloosheid te brengen.

De satan vond het erg belangrijk dat Jozua voor de Heere verwerpelijk zou zijn. Ieder die hielp om de vervallen tempel weer te herstellen, was hem een doorn in het oog. Steeds zijn zijn aanvallen gericht op de getuigen van de goddelijke waarheid. Als hij ze niet geheel in zijn klau-

¹ Nieren zijn de zetel van het verlangen van een mens (hertaler).

wen krijgt, probeert hij ze te ontmoedigen, te vermoeien en met verdachtmakingen te overladen totdat ze de wanhoop nabij zijn. In het rechtsgeding tegen Jozua had hij genoeg rechtsgronden en wapens. Hij had de eer van God niet gehandhaafd. Hij had genoeg bewijzen in handen dat Jozua een zondaar was. Hier had Jozua niet de eer van God bedoeld. Op een andere plaats was hij wereldgelijkvormig geworden, en wat de aanklager nog meer naar voren weet te brengen. De boze wordt het niet zat om Gods kinderen weer aan hun overtredingen te herinneren en hen tot wanhoop te brengen. Volgens de wet was Jozua niet meer waard om hogepriester te zijn; want hij mocht niet met onreine kleren in het heiligdom binnengaan.

2. Maar Jozua, wees getroost. Je kleding is vuil, de aanklachten zijn gegrond, maar het hoofd omhoog! Je staat niet alleen! Je hebt een Voorspreker aan je kant Die niet te evenaren is. Wie is Hij? De Rechter zelf, de Engel des HEEREN, de Zoon van de levende God. Gelukkige Jozua en gelukkige mensen met deze Verdediger en Voorspreker. Ik zeg: gelukkige mensen, en ik bedoel daarmee allen die een verslagen hart hebben en beven voor Zijn Woord. Zeker, de grote Voorspreker vindt niets in ons leven, waarmee Hij ons kan verdedigen en buiten gevaar kan stellen. Maar zo veel te meer vindt Hij tot dat doel in Zijn eigen leven. En wat Hij niet in Zijn leven vindt, dat vindt Hij in Zijn bloedige dood. Hoor, hoe de aanklager wordt afgewezen. De HEERE schelde u, o satan, zo spreekt de Verhevene. Ja, de HEERE, Die Jeruzalem verkiest, schelde u!

Geliefden, let op, nu worden de rollen omgekeerd. De satan eist dat de Zoon van God Zich opstelt tegen de man die in vuile kleding in het heiligdom stond. En de Zoon eist van de Vader dat Hij Zich opstelt tegen de vorst van de duistere afgrond. De Almachtige moet de satan bestraffen en hem uitmaken voor leugenaar, lasteraar, valse getuige. Was er dan in de aanklacht van de boze geen grond? Moet dan niet worden vervloekt, ieder die niet blijft in alles wat geschreven staat in het boek der wet om dat te doen? Ja, Jozua is een zondaar, maar toch heeft de aanklacht van de duivel geen grond. Naar de bedreiging van God moet Jozua vervloekt worden. Toch heeft de duivel ongelijk. Al kan de duivel nog 1000 nieuwe en zwaardere aanklachten erbij doen, hij zou ongelijk hebben en God zou gelijk hebben. Hij Die Jeruzalem heeft verkoren.

Maar, moet een zondaar niet verworpen worden? Hij, van Wie gezegd wordt 'de Heere kent degenen die de Zijnen zijn', Die is het die Jeruzalem verkiest. Hij heeft ook Jozua uitgekozen. Maar hoort een zondaar niet verworpen te worden? Staat er niet in de Bijbel dat verworpenen vervloekt moeten worden? Zeker, en toch is het recht aan Gods kant. Staat er niet in de wetten van God 'Ik zal uit Mijn Boek delgen die tegen Mij zondigt'? Ja, maar toch is het recht aan Gods kant in de verkiezing van Zijn genade.

Maar is de genadige verkiezing dan geen willekeur? Nee, want de grondslagen liggen in de gerechtigheid van God. Hij handelt hierin rein en heilig. Waar ligt dan de oplossing? In het bloed van het Lam, in de genoegdoening van de Borg, in Zijn plaatsvervangende gehoorzaamheid en in het verzoenend lijden van Immanuël en in Zijn sterven. Toen was dat nog toekomst, maar voor God was het al gebeurd. Op grond van deze feiten wordt de duivel met zijn aanklacht teruggewezen. De Borg had het immers in de vrederaad op Zich genomen en daarom zegt Hij: de HEERE schelde u, satan! Ja, de HEERE die Jeruzalem verkiest. Is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?

Met deze woorden noemt hij het kenmerk van zijn verkiezing. Hij vergelijkt Jozua met een stuk hout dat al in het vuur was en begon te branden, maar nog tijdig uit het vuur gerukt kon worden. Een vuurbrand is een mens die al begint te verteren door de vloek die hem treft, die al door veel oordelen werd getroffen en die diep in de zonde en dwalingen verloren ligt. Het is een mens die door de duivel verblind en betoverd is. Over hem meende de hel te triomferen: hij

behoort ons toe. Een mens die honderd keer de koorden van de Heere van zich gooide. En honderd keer riep: ik wil niet dat Deze over ons heerst! Wie is de Heere, dat ik Zijn stem zou gehoorzamen? In één woord: een mens die rijp is voor de eeuwige veroordeling. Ja, zó moeten we iemand voorstellen die een vuurbrand wordt genoemd.

Kon de Eeuwige nog vredegedachten hebben over zo'n zondaar? Toch wel! Voordat de zondaar naar God vraagt, spreekt de Heere Zijn wonderbaar 'effatha' (open u) over hem uit. Dan gaan de blinde ogen open over zijn betreuenswaardige, verloren toestand. Met een grote schrik wordt hij wakker in de strik van de satan. Huiverend kijkt hij in de afgrond van het verderf waarin hij dreigt te verzinken.

Hij ziet God op Zijn hoge rechterstoel. Hij hoort het vonnis van de wet al in de donderslagen van de eeuwigheid. En met de uitroep 'Heere Jezus, ontferm U over mij', rukt hij zich los uit de klauwen van de duivel en vlucht in de armen van de enige Redder. Nu beginnen de Engelen hun lied van overwinning te zingen: deze was verloren en zie, hij is gevonden; hij was dood en zie, hij leeft. Hij is een brandhout die uit het vuur is gerukt. Wat is het een grote troost dat ons verderf, hoe groot het ook is, geen grenzen kan stellen aan Gods ontferming. Wat een onvergelijkbare geruststelling: waar de zonde meer is geworden, daar is de genade veel overvloediger geweest (Rom. 5 vers 20b).

We hoeven dan ook niet te wanhopen als we op onszelf zien of op een ander. Het kan nog een gelukkige wending nemen. God kan bekering en redding geven. Wie eens krachtig uit het vuur werd gerukt, zodat hij om Gods wil de zonde van harte verlaat en wanhoopt aan zijn eigen bestaan en krachten en zich op Jezus heeft geworpen, die is veilig geborgen. Hij hoeft niet te vrezen om ooit uit de genade terug te vallen in de vloek.

Is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt? Vraagt de Engel des HEEREN aan de beschuldiger. Wat zou hij hier anders mee willen zeggen dan het volgende: omdat hij die uit het vuur gerukte vuurbrand is, heb je niets meer met hem te maken, ondanks zijn vuile kleding. U bent hem eeuwig kwijt, satan! U hebt niets meer aan hem. Maar omdat u zo brutaal bent om hem te schelden, daarom scheldt de HEERE u, o, vader der leugenen.

Hoor dit allen! Ook door uw nacht van twijfel klinkt deze toon: o aangevochtenen en bekommerden, die opnieuw door uw ontrouw in de angst bent gekomen. Laat de moed niet zakken. Terwijl de satan u aanklaagt, spreekt de stem van een groot Verdediger: satan, God bestraffe u. Zo vaak als de boze u hiermee aanvalt, zo vaak moet u zich optrekken aan de woorden van Immanuël, alsof Hij die nu voor het eerst uitsprak. Voor allen die zich toevertrouwen aan Jezus en schuilen onder Zijn vleugels, is de overste van de wereld geoordeeld. Eens zal het tijdstip aanbreken waarvan geschreven staat: En ik hoorde een grote stem, zeggende in de hemel: Nu is de zaligheid, en de kracht, en het koninkrijk geworden van onze God; en de macht van Zijn Christus; want de aanklager onze broederen, die hen aanklaagde voor onze God dag en nacht is neergeworpen (Openb. 12 vers 10).

3. Nadat de Heere Jozua in bescherming heeft genomen tegen de aanklacht van satan, bewijst Hij hem, die Hij in bescherming heeft genomen, een grote, geheimvolle daad van genade. Hij richt Zich tot de heilige engelen, Zijn dienaren, en zegt: doe deze vuile kleren van hem weg. Let er goed op, dat Hij niet zegt tegen Jozua: doe die vuile kleren uit. Hoe zou Jozua hiertoe in staat kunnen zijn? Ja, zeker, het verstand kent geen andere weg naar de hemel dan zelfverbetering. Maar wee hem die, misleid door het dwaallicht van zijn verstand, langs deze weg het doel wil bereiken. Wie zijn eigen zaligmaker wil zijn, wordt zijn eigen beul.

Maar, is er dan wel iemand die de doodskleren van ons wegneemt? Want wij voelen ons niet in staat tot dit werk. Ja, Hij is er. Het liefelijk Evangelie kondigt Hem aan. Daarom noemen we dit

een blijde Boodschap. Denk eens goed na over dit woord: doe deze vuile kleren van hem weg. De Heere zegt niet: begin maar om ze hem uit te trekken; nu een deel, en dan later weer wat, en zo verder. Nee, Hij beveelt in één keer ze uit te doen en weg te gooien. Voor eens en voor altijd. Ook zegt Hij niet: doe ze weg als hij dit of dat belooft. Ook zegt Hij niet: doe ze weg als hij zich netjes gedragen heeft. Nee, Hij zegt onbepaald en onvoorwaardelijk: doe ze weg! Het gebeurt voor niets, uit enkel genade. Maar hoe kan Hij, zonder één voorwaarde te stellen, gebieden dat men die vuile kleren van hem zal wegdoen? Nee, Hij beveelt dat niet zonder voorwaarde, maar Hij liet Zichzelf die vuile kleren aantrekken, zodat die Hem werden toegerekend. Hij heeft Zich als Plaatsbekleder aan Gods oordeel onderworpen. Hij is immers de waarachtige Hogepriester, die betaalde wat Hij niet schuldig was. Hij betaalde het werkelijk. Die geen zonde kende of deed, werd door God voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden: rechtvaardigheid Gods in Hem. Met Zijn leven kocht Hij voor Zich de macht om zondaren te redden. Met Zijn bloed kocht Hij het recht om vloekwaardigen vrij te spreken.

Wat zalig als je bevrijd bent van die vuile kleren. Wat een geluk als je je bewust bent dat je rein, smetteloos en vrij van schuld bent door de vergeving van al je zonden, voor eeuwig! Deze wetenschap is in staat om de schaduwen van dit arme leven, met de glans van de hemelse verheerlijking te omranden. Dan kunnen we veel verdrukking verdragen en veel droefheid overwinnen.

Ja, bij deze heerlijke wetenschap voel je je, zelfs bij de zware stormen van het leven, als in een stille huiskamer. Je kunt met medelijden glimlachen over de arme wereld met zijn beschuldigingen. Zij denken met hun smaad en spot ons leven te verbitteren. Hun wandaden laten ons des te beter beseffen hoe bevoorrecht wij zijn boven hen, en hoe blind zij zijn, en hoe gevangen ze zitten in de strikken van satan.

En als de duivel het waagt om te proberen de vuile kleren weer om je lichaam te werpen dan zeg je: de HEERE, Die Jeruzalem verkiest, schelde u, satan! Als hij zijn moordenaarshanden naar je uitsteekt, zeg dan: ik ben toch als een vuurbrand uit het vuur gerukt. Houd in gedachten dat de vergeving van je zonden voor eeuwig werd geschonken, en volg de vermaning op van de apostel: Vergeet niet de reiniging van uw vorige zonden.

Tot Jozua de hogepriester zegt de Engel, Die de HEERE Zelf is: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggedaan. Hij legt het uit met de beeldspraak van het wegnemen van vuile kleren. Maar Hij zegt nog meer: Ik zal u wisselklederen aandoen. De rechtvaardiging van de zondaar in Christus heeft twee kanten: aan de ene kant is er de vergeving van de zonden om het bloed van Jezus; hier wordt iets weggenomen. De andere kant is dat wat wordt gegeven: de zondaar is voor God een heilige en rechtvaardige vanwege de hem toegerekende gerechtigheid van zijn Borg. De zondaar in Christus is voor God niet alleen vrij van schuld, maar ook als één die beloond moet worden. Hij is niet alleen het voorwerp van goddelijke grootmoedigheid, maar ook van het goddelijke welbehagen. Hij is niet alleen te verontschuldigen, maar ook te beschouwen als één die de hele wet vervuld heeft. Hij staat niet alleen onder Gods bescherming, maar is ook Zijn oogappel, Zijn uitverkorene op wie Zijn liefde rust. Zo is er geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn, zegt de apostel. Op een andere plaats in de Bijbel staat: Christus is het einde der wet. Wie in Hem gelooft is gerechtvaardigd. Ook staat er: Gelijk door de zonde van één mens, velen tot zondaren zijn gesteld geworden, alzo zullen ook door de gehoorzaamheid van Eén, velen tot rechtvaardigen gesteld worden.

De Engel des HEEREN eindigt zijn bevelen aan de dienaren die voor Zijn aangezicht staan met de woorden: Laat ze een reine hoed op zijn hoofd zetten. Deze hoed is de hogepriesterlijke

hoofdbedekking met de gouden plaat op het voorhoofd die de priesterkleding compleet maakt. Deze hoed is een teken van de priesterlijke waardigheid, die voor de zondaar in Christus is verkregen. Het voor hem verworven recht tot een vrije ingang in het heiligdom. De macht die hem verleend is om zich in alle omstandigheden vrij en vol vertrouwen aan het hart aan de Vader te werpen.

Het betekent verder de verzegeling van het kinschap door de Heilige Geest. In Zijn kracht heft de begenadigde vrolijk het hoofd omhoog. In Zijn kracht treedt hij alle gevaren moedig en heldhaftig tegemoet. Hierdoor laat hij de apostolische vraag dapper klinken door hemel, hel en aarde: Wie zal beschuldiging inbrengen? Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is, ja, wat meer is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt.

Ten slotte wijst de hoofdbedekking op de almachtige bewaring, waarmee hij zich mag troosten en waardoor hij onkwetsbaar is, beschut tegen iedere aanval en hiermee heeft hij de wereld al overwonnen.

De dienaren hebben aan het bevel van hun Heere voldaan. De vuile kleren zijn de priester afgenomen. Het feestkleed is hem aangetrokken en de reine hoed siert en beschermt zijn hoofd. Nu sluit het eerste deel van ons tekstgedeelte met de woorden: en de Engel des HEEREN stond... Hij stond. Let er eens op. Hij is de laatste op de plaats van de strijd. De satan ging heen. Hij was verslagen en heengegaan. Maar Hij stond. De Hoge en Verhevene. Verhoogd in Zijn overwinning. Zo stond Hij later toen Hij de overspelige vrouw had vrijgesproken en de hel beschaamd afdroop. Hij stond, net zoals eens bij het begin van de wereld, toen Hij alles zag wat Hij gemaakt had en ziet, het was zeer goed. Hij zelf was zalig verdiept in de schoonheid van deze verlore zondaar. Want het was Zijn kleed dat Jozua sierde. Daar stond Hij stil in Zijn liefde over hem. In Zijn liefde, zoals de profeet Ezechiël (16 vers 42) zegt: en Zichzelf op het heerlijkst gekleed en een diadeem om Zijn voorhoofd, met het opschrift: Wie in Mij gelooft, komt niet in het oordeel. Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven.

Geliefden, dat nu ook aan ons zal gebeuren wat met de hogepriester Jozua plaatsvond. En het zal aan ons geschieden als wij onze voet op de weg van Jozua zetten. Voor alle vermoeiden en belasten is de grote Koning des Vredes even goed bereikbaar als voor Jozua. Ieder die ootmoedig tot Hem gaat, reikt Hij de scepter van de genade toe. Werp u dan neer voor de trappen van Zijn genadetroon. Dat we toch Zijn knieën zouden vastgrijpen en met Jacob roepen: ik laat U niet gaan, tenzij dat U mij zegent. En dan, voor wij erop bedacht zijn, klinkt ook van onze lippen het jubellied: Ik ben zeer vrolijk in de HEERE, mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als een bruid zich versiert met haar tooi. Want gelijk de aarde haar spruit voortbrengt, en gelijk een hof, wat in haar gezaaid is, doet uitspruiten; also zal de Heere HEERE gerechtigheid en lof doen uitspruiten voor al de volken.

AMEN